

Hunyadi János Középsiskola

Békés Megyei Hunyadi János Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium
DÉL-BÉKÉS

5800 Mezőkovácsháza, Sármezey Endre u. 63. * Tel/fax.: 06-68/550-170 * mobil: 06-30/321-7499
OM azonosító: 028376 * honlap: www.hunyadi-mkov.sulinet.hu * e-mail: hjszk@hunyadi-mkov.sulinet.hu

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

A

2018/2019. ÉVI TANÉV HIVATALOSAN KIADHATÓ ÉRETTSÉGIVEL
KAPCSOLATOS TÉMAKÖREI

ÉNEK-ZENE

Írásbeli vizsga

1. Zenefelismerés

Népzene

Népi hangszerek: furulya, duda, citera, tekerő, cimbalom, tárogató, népi zenekar hangszereinek felismerése, megnevezése.

Műzene

A Műjegyzékben szereplő művek felismerése CD-ről történő lejátszás alapján. Valamennyi, a Műjegyzékben szereplő művet általában az alábbiak szerint kell azonosítani:

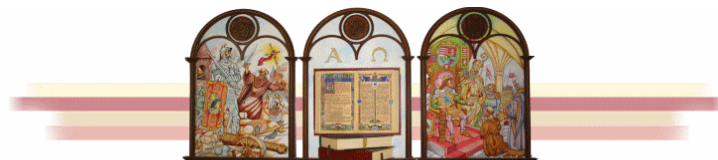
- korszak, illetve évszázad
- zeneszerző
- mű címe, részlet (tétel) címe
- műfaj
- forma

2. Zenetörténet

A tanult anyagban leggyakrabban előforduló zenei műszavak, fogalmak, előadási jelek, hangszerek ismerete (lásd Szakkifejezések). Az érettségi követelményekben név szerint említett zeneszerzők munkásságának vázlatos ismerete.

2.1.1. Népzene

A magyar népdalok stílusrétegei: a régi és az új stílus jellemzőinek ismerete (dallamvonal, szerkezet, hangkészlet). A tanult népdalokhoz kapcsolódó népszokások, jeles napok



Hunyadi János Középiszkola

Békés Megyei Hunyadi János Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium
DÉL-BÉKÉS

5800 Mezőkovácsháza, Sármezey Endre u. 63. * Tel/fax.: 06-68/550-170 * mobil: 06-30/321-7499
OM azonosító: 028376 * honlap: www.hunyadi-mkov.sulinet.hu * e-mail: hjgszk@hunyadi-mkov.sulinet.hu

ismerete. A népzene gyűjtés és rendszerezés vázlatos áttekintése. A rendszerezés szempontjai.

2.1.2. Műzene

A zenetörténeti korszakok általános jellemzése, a társművészeti kapcsolódások bemutatása. A korszakok történelmi, társadalmi hátterének átfogó ismerete.

Középkor

A gregorián ének általános jellemzése. A zenei írásbeliség kialakulása, a kottairás fejlődése (Arezzo-i Guido munkássága). A zsoltár, a himnusz, a mise fogalmának meghatározása. Az énekes világi zene általános jellemzése (trubadúr, trouvère dallamok).

Reneszánsz

A vokális műfajok ismerete, a műfaji jellemzők meghatározása (mise, motetta, madrigál). A magyarországi reneszánsz zene általános bemutatása. A homofon és polifon szerkesztési mód kottakép alapján történő felismerése és értelmezése.

Barokk

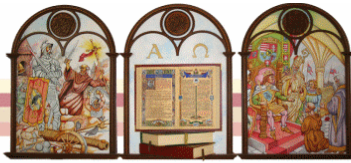
J. S. Bach, G. F. Händel munkásságának vázlatos ismertetése, főbb műveik felsorolása. A korál, a passió, az oratórium, a kantáta, a barokk opera meghatározása. A korál szerepének ismertetése. A da capo-s ária formái ismerete. Barokk hangszeres formák (rondó, variáció), műfajok (concerto, concerto grosso, szvit, prelúdium, fuga) értelmezése. A barokk zenekar összetételének és jellemző hangszereinek felsorolása.

Bécsi klasszika

J. Haydn, W. A. Mozart és L. van Beethoven munkásságának vázlatos ismertetése, főbb műveik felsorolása. A klasszikus periódus, a két-, illetve háromtagú formák meghatározása. Jellemző műfajok (szonáta, szimfónia, vonósnégyes, klasszikus versenymű, klasszikus opera, klasszikus dal) általános bemutatása. A klasszikus szimfonikus zenekar összetételének meghatározása.

Romantika

A romantikus dal és jellegzetes vonásainak ismerete. A dalciklus fogalma. A programzene meghatározása. A szimfonikus költemény műfaji meghatározása. Liszt Ferenc munkásságának vázlatos ismertetése, főbb műveinek felsorolása. A nemzeti romantika jellemzése. Erkel Ferenc munkásságának vázlatos ismertetése, főbb műveinek felsorolása.



Hunyadi János Középfiskola

Békés Megyei Hunyadi János Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium
DÉL-BÉKÉS

5800 Mezőkovácsháza, Sármezey Endre u. 63. * Tel/fax.: 06-68/550-170 * mobil: 06-30/321-7499
OM azonosító: 028376 * honlap: www.hunyadi-mkov.sulinet.hu * e-mail: hjgszk@hunyadi-mkov.sulinet.hu

A századforduló zenéje

A zenei impresszionizmus bemutatása (melodika, hangkészlet, hangszerelés), zenei törekvések a századfordulón.

A 20. századi és kortárs zene

Bartók Béla és Kodály Zoltán munkásságának bemutatása (életút, főbb művek). A 20. század főbb zenei irányzatainak megnevezése, lényegük ismerete (neoklasszicizmus, folklorizmus, expresszionizmus). – Komponálási technika (dodekafónia) megnevezése, lényegének ismerete. Az amerikai zene fejlődésének, a dzsessznek és hatásának leíró jellegű, általános bemutatása.

3. Zeneelmélet

A tanult anyagban leggyakrabban előforduló

- zenei műszavak
- fogalmak
- előadási jelek
- hangszerek ismerete.

Dallamok olvasása és írása violinkulcsban

A módosítójelek használata az ötvonalas rendszerben (kereszt, bé, feloldójel).

Törzshangok és egyszeresen módosított hangok lejegyzése az ötvonalas rendszerben.

Oktávig terjedő valamennyi

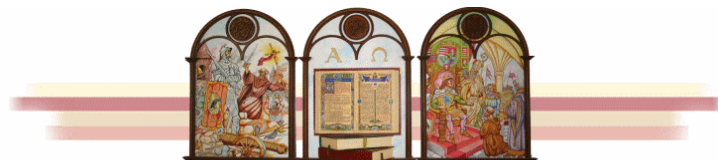
kis, nagy, tiszta hangköz,

alaphelyzetű hármashangzat (dúr, moll, szűkített, bővített) ismerete és lejegyzése szolmizációs nevekkkel és az ötvonalas rendszerben (2#-2b-ig) adott hangra.

A -ton, a -chord, és a hétfokú (modális, dúr, moll) hangsorok ismerete, felismerésük és lejegyzésük betűkotta segítségével.

A ritmusértékek, ritmusképletek, a 2/4, 4/4, 3/4, 3/8, 6/8-os metrum ismerete.

Szekvencia szerkesztése



Hunyadi János Középiszkola

Békés Megyei Hunyadi János Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium
DÉL-BÉKÉS

5800 Mezőkovácsháza, Sármezey Endre u. 63. * Tel/fax.: 06-68/550-170 * mobil: 06-30/321-7499
OM azonosító: 028376 * honlap: www.hunyadi-mkov.sulinet.hu * e-mail: hjszk@hunyadi-mkov.sulinet.hu

4. Dallamátírás

Egy egyszólamú, hangnemben maradó, periódus terjedelmű dallam átírása betűkottából a vonalrendszerbe violinkulcsban (2# - 2b-ig), vagy fordítva, vonalrendszerből betűkottára.

ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK ÉNEK-ZENE KÖZÉPSZINT SZÓBELI VIZSGA 1. Reprodukálás

1.1 Éneklés

A Műjegyzék, mint ajánlás alapján összeállított dalanyag ismerete kötelező.
Általános követelmény:

- helyes hangzóformálás
- pontos szövegejtés
- intonációs biztonság
- stílusnak megfelelő, kifejező előadás

1.1.1 Népzene

A tételekben szereplő népdalok előadása szöveggel, emlékezetből.

1.1.2 Műzene

A dalok szöveges előadása műfordításban vagy eredeti nyelven történhet.

Középkor

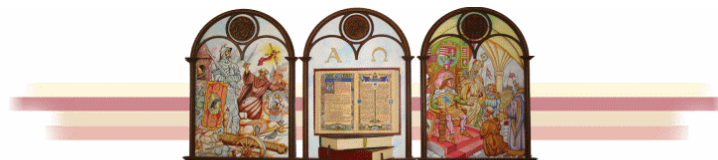
Gregorián dallam éneklése latin nyelvű szöveggel, emlékezetből
Trubadúr vagy trouvère dallam éneklése szöveggel, emlékezetből

Reneszánsz

Históriás ének szöveges megszólaltatása emlékezetből

Barokk

Virágének megszólaltatása szöveggel, emlékezetből
Korál dallam éneklése magyar szöveggel, emlékezetből



Hunyadi János Középfiskola

Békés Megyei Hunyadi János Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium
DÉL-BÉKÉS

5800 Mezőkovácsháza, Sármezey Endre u. 63. * Tel/fax.: 06-68/550-170 * mobil: 06-30/321-7499
OM azonosító: 028376 * honlap: www.hunyadi-mkov.sulinet.hu * e-mail: hjgszk@hunyadi-mkov.sulinet.hu

Barokk hangszeres zeneművészet bemutatása szolmizálva, emlékezetből

Bécsi klasszika

J. Haydn, W.A. Mozart, L. van Beethoven egy-egy dalának bemutatása szöveggel, emlékezetből, tanári zongorakísérettel

Fenti zeneszerzők egy-egy hangszeres művének témája szolmizálva

Romantika

Három különböző zeneszerzőtől származó egy-egy romantikus dal éneklése emlékezetből, tanári zongorakísérettel

A századforduló zenéje

Ravel egy művének részlete emlékezetből, szolmizálva előadva

A 20. századi és kortárs zene

Bartók Béla és Kodály Zoltán egy-egy művének részlete emlékezetből, szöveggel, vagy szolmizálva előadva

1.1.3 Zeneelmélet

A tananyaghoz kapcsolódó zeneelméleti ismeretek

1.2 Műelemzés

1.2.1 Népzene

Az énekelt régi és új stílusú népdalok elemzése a megadott szempontok alapján.

Általános követelmény az énekelt anyaghoz kapcsolódó népzenei ismeretek: téma- és ünnepkör szerinti besorolás.

1.2.2 Műzene

Általános követelmény: Az énekelt anyaghoz kapcsolódó általános zenetörténeti ismeretek, a társművészetekkel való kapcsolatok.

Az énekelt dallam elemzése, a stílus jellegzetes vonásainak bemutatása kottakép alapján:

Középkor

Reneszánsz

Barokk

Bécsi klasszika

Romantika

1.3 Felismerő kottaolvasás / lapról olvasás



Hunyadi János Középiskola

Békés Megyei Hunyadi János Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium
DÉL-BÉKÉS

5800 Mezőkovácsháza, Sármezey Endre u. 63. * Tel/fax.: 06-68/550-170 * mobil: 06-30/321-7499
OM azonosító: 028376 * honlap: www.hunyadi-mkov.sulinet.hu * e-mail: hjgszk@hunyadi-mkov.sulinet.hu

Középnehéz, periódus terjedelmű, modulálás nélküli dallam éneklése szolmizálva
vagy hangnévvel

Részletes vizsgakövetelmények:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2017/enek_z_ene_vk_2017.pdf

A vizsga leírása:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2017/enek_z_ene_vl_2017.pdf

